

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม
เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๖ [คำ]

อยากดีต้องฝืน

ภวานามันเป็นยังไง ถ้ามวันนั้น เราออกมาจากที่แล้วเราเหนื่อย ไม่พูดเรื่องอะไร มากนัก พูดถึงเรื่องภวานามันเป็นยังไง เป็นยังไงวันนั้นพูดเรื่องภวานามันเป็นยังไง อายุใคร ตั้งแต่เอากิเลสมาอดกันไม่เห็นอายุกัน เอาธรรมมาพูดทำไมอายุ ถ้าไม่กลัว กิเลสมันตีให้หมอบนะ ก็พูดเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องความเป็นมงคล เรื่องของกิเลส มันเป็นมงคลที่ไหน ทำไมถึงออกตลาดกัน เราอยากจะทำให้เต็มยศว่าออกตลาดแบบ หน้าด้าน ว่างั้น มันเป็นทั่วโลกทั่วดินแดน นี่ละเรื่องของกิเลส มันไม่ได้สะอาดตัวมันนะ ทำอะไร ๆ กิริยาแสดงออกอะไรล้วนแล้วแต่กิเลสควบคุม เราเป็นผู้ต้องหา ๆ

กิเลสควบคุมตลอดเวลา และต่างคนก็เป็นแบบเดียวกัน จึงไม่มีใครสนใจว่าผิด ถูก ดี ชั่ว และไม่มีละอาย นอกจากไม่หยาบเสียจนเกินไปนั้นก็อายบ้างนะ แต่ถ้าจะ พูดเรื่องอรรถเรื่องธรรม จะเย็บออกมาเท่านั้นก็อายแล้ว ๆ นั่นซี กิเลสมันถึงได้เปรียบ ตลอดเวลาละ ธรรมะจะออกมาไม่ได้ ดีไม่ดีหัวเราะเยาะเย้ยกัน กิเลสมันหัวเราะเยาะ เย้ย กองส้วมกองถานหัวเราะเยาะเย้ยทองคำทั้งแท่ง ๆ เป็นอย่างนี้นะ จะพูดอรรถพูด ธรรมเพื่อความสงบร่มเย็น และเป็นคติต่อกันในเวลาได้ยินได้ฟังแล้ว พูดออกมาก็อาย เสียบ้าง ๆ เลยไม่กล้าจะพูดออกมา ก็มีแต่เรื่องของกิเลสเต็มบ้านเต็มเมือง แล้วกิเลส เต็มบ้านเต็มเมืองเราว่ามีความสุขเต็มบ้านเต็มเมืองใหม่ เอาตอบกันตรงนี้นะ

มีตั้งแต่กิเลสควบคุมหัวใจกิริยาอาการของเราตลอดเวลาทั่วหน้ากันหมด เต็ม บ้านเต็มเมือง เต็มโลกเต็มสงสาร แล้วความสุขแสดงออกให้เห็นใหม่ มีใหม่เรื่องของ กิเลสแสดงผลดีขึ้นมาให้เป็นความรื่นเริงบันเทิง ต่างคนมีความกระหยิ่มยิ้มย่อง จะดี ดจะดีไปตามกิเลส เพื่อจะเอาความสุขให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป มีที่ไหน ไม่มี ตัดบทบาทสะบั้นไป เลยว่าไม่มี นั่น โลกมันก็หมุนของมันไปอย่างนั้น มันไม่รู้เนื้อรู้ตัว เราจะไปตำหนิใคร ไม่ได้นะ มันหากเป็นในหลักธรรมชาติของจิตที่กิเลสกล่อมใจไม่ให้รู้เนื้อรู้ตัวนั่นแหละ

มันเป็นทั้งเขาทั้งเราเสมอหน้ากันไปหมด แล้วความทุกข์ที่กิเลสชวนชวยหา มา ด้วยการบีบบังคับสัตว์โลก มันก็แสดงเต็มที่เต็มถาน เต็มบ้านเต็มเมือง ทุกแห่งทุกหน เป็นไปด้วยกันหมด เห็นใครมีความสุขความเจริญพอจะเอามาอดกันบ้าง ว่าเข้าได้วิ่ง ตามกิเลส ข้ามีความสุขความสบายมีไหม ไม่เห็นมี นี่เรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น แล้ว โลกก็แสดงไปตามนิสัยความถนัดของตนด้วยกันหมด ไม่มีกระดากอาย แต่นี่ธรรมจะ

แย็บออกมานี้อายกิเลสแล้ว ๆ กิเลสมันมีหน้ามีตามีอำนาจมาจากไหนถึงได้อายมัน กิเลสมันก็คือกองมูตรกองอุทกทัฬหะหัวใจเรา จะเป็นอะไรไป

ส่วนธรรมท่านไม่เป็นอย่างนั้น ธรรมคือความสงบเย็น ใครมีธรรมก็คือคนมีสติ นี่เริ่มต้น สติระลึก รู้ตัวก็เริ่มจะมีธรรม ยิ่งยึดธรรมเข้าเป็นหลัก ความผิด ถูก ชั่ว ดี เป็นเครื่องพิสูจน์ของสติของปัญญา มันจะรู้ตัวในกิริยาของจิตที่แสดงออก มันก็จะบังคับกันแก้กันได้ในตัว ๆ ของมัน อะไรไม่ถูกไม่ตีมันปิดออก จะนำแต่สิ่งที่ถูกที่ดีออกแสดงและออกปฏิบัติสำหรับตัวเอง ความสงบเย็นก็มี นี่แหละใจมีเจ้าของ คือมีธรรมเป็นเจ้าของ มีธรรมเป็นเครื่องบำรุงรักษา ใจก็ค่อยแคล้วคลาดปลอดภัย ไม่ค่อยจะมีความทุกข์มากเหมือนแต่ก่อนที่ไม่เคยมีธรรมเป็นเครื่องรักษาใจ

จะมีฐานะสูงต่ำประการใดก็ตาม ความมีหลักมีเกณฑ์ ความมีความสงบเย็นใจ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ เป็นที่ยึดที่เกาะของใจมีประจำใจ ใจก็มีความสงบเย็น จะเป็นฐานะยากจนชั้นแค้น หรือมั่งมีศรีสุขประการใด ที่พึงของใจมีอยู่ด้วยกัน จึงพออยู่ได้ด้วยกัน คนเรา มีความสงบเป็นที่ซุกหัวนอนได้สบาย ๆ เพราะมีเกาะมีดอน ไม่เตลิดเปิดเปิงเหมือนกิเลสลากูไป ซึ่งใครจะมีฐานะสูงต่ำประการใดก็ตาม ยศถาบรรดาศักดิ์สูงขนาดไหนตามความเสกสรรปั้นยอของกิเลส เรื่องความสุขนั้นไม่มี เสกสรรไปลม ๆ แล้ง ๆ อย่างนั้น

ถ้าไม่มีธรรมเสกไปไหนก็เป็นเสกลม ๆ แล้ง ๆ แล้วก็คว่ำเหลวด้วยกัน คว้าน้ำเหลวด้วยกัน หาใครจะเอาความสุขมาเป็นหลักเป็นเกณฑ์ พอเป็นคติต่อกันให้ได้เกิด ความกระหึ่มยิ้มย่อง ความพากความเพียร เพื่อจะชวนชวหาความสุขเพิ่มขึ้นจากกิเลส นั้นไม่มี ยิ่งชวนชวไปตามกิเลสเท่าไรก็ยิ่งเพิ่มทุกข์มากเข้า ๆ กิเลสจึงหาฝั่งหาแดนไม่ได้ ที่โลกจะได้เข้าเกาะเข้ายึด หรือมีเกาะมีเกณฑ์ตรงไหนไม่มี กิเลสเป็นน้ำมหาสมุทรไปด้วยกัน ตกลงตรงไหนจมได้ทั้งนั้น ที่นี้เมื่อมีธรรมแล้ว เรื่องความทุกข์เหล่านี้ที่เกิดจากกิเลสท่วมทับจิตใจ ก็จะไม่ค่อยสงบเย็น ๆ

ที่ท่านสอนให้ภาวนา ใครสอนในโลกนี้ ไม่มี มีพระพุทธเจ้าพระองค์เดียว นี่ที่ว่าจอมปราชญ์ ใครไม่ทำพระองค์ก็ทำ ไม่บำเพ็ญพระองค์ก็บำเพ็ญ เช่นอย่างภาวนายกตัวอย่างเช่นพระพุทธเจ้าของเรา ท่านทรงภาวนา ที่แรกท่านก็ไขว่คว้าเหมือนกัน เสดีจออกทรงผนวชที่แรกทรงทำทุกสิ่งทุกอย่าง การฝึกทรมานตนเพื่อความตรัสรู้โดยไม่เกี่ยวกับทางด้านจิตตภาวนาเลย ครั้นทำไป ๆ มันก็เหลวไป ๆ อดนอนก็อด ผ่อนอาหารก็ผ่อน อะไรทุกอย่าง จนกระทั่งอดอาหารถึง ๔๙ วันก็เพื่อจะตรัสรู้จากการอดอาหารล้วน ๆ ไม่มีจิตตภาวนาเข้าเกี่ยวข้องเลย นี่มันก็ไม่ใช่ว่าทาง แล้วตะเกียกตะกายไป

ถึงนั้นเห็นจะไม่ไหว ไม่ใช่ทาง ทุกอย่างพระองค์ทรงทำเพื่อหาทางออก แต่มันไม่ถูกทางก็ออกไม่ได้

จึงทรงระลึกย้อนกลับมาถึงเวลายังทรงพระเยาว์ พระราชบิดาพาเสด็จไปแรกนาขวัญ ประทับอยู่ที่ไร่ร่มหัวใหญ่ เวลาผู้ใหญ่ท่านเสด็จไปดูหน้าที่การงานต่าง ๆ ท่านก็ประทับอยู่ที่ไร่ร่มหัวใหญ่ ท่านภาวนาอานาปานสติ จิตรวมลงที่นั่น สว่างไสวจำไปหมดในบริเวณนั้น นั่นละตอนทรงพระเยาว์ ท่านทรงบำเพ็ญอานาปานสติ ก็เป็นหนเดียวเท่านั้น ที่นี้เวลาท่านได้ทรงทำความเพียรเพื่อตรัสรู้ แต่คว้านั้นคว้านี้มันไม่ถูกทาง จึงทรงระลึกย้อนหลังได้ในคราวที่ทรงพระเยาว์เจริญอานาปานสติ จึงเอาอันนี้เข้ามาเป็นหลักใจ และทรงแนใจทันทีเลย

ที่นี้ปลงพระทัย โดยเอาพระชนม์มอบเลยเทียว พอทรงระลึกย้อนหลังถึงการเจริญอานาปานสติตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงปรากฏผลเป็นที่อัศจรรย์ในเวลานั้น แล้วทรงยึดมั่นมาเป็นหลักใจในการภาวนาเพื่อจะตรัสรู้ จึงยึดมั่นเป็นหลัก “เออ อันนี้ถูกต้องดีแล้วแหละที่นี้ อย่างไรก็ตามเราก็เอาอันนี้แหละ” ที่นี้ก็ตัดสินใจพระทัยเลย หยุดการอดพระกระยาหาร ๔๙ วัน จนขุมพระโลมานี้หลุดไปหมด ๔๙ วัน ก็ไม่ได้ตรัสรู้ สลบไสลเลย ปรากฏว่าสลบถึงสามหน มันไม่ใช่ทางก็ไม่ได้ตรัสรู้

พอระลึกถึงอานาปานสติแล้วก็ตัดสินใจพระทัยลงได้แล้วในวันนั้น วันเพ็ญเดือนหกจะเสวยพระกระยาหาร ก็พอดีตอนเช้าวันนั้น นางสุชาดานำข้าวมธุปายาสไป ๔๙ ก้อน จะไปบูชาตันโพธิ์ใหญ่ บูชาเทวดาหรืออะไรก็แล้วแต่นางสุชาดาแหละเอาไปบูชา พอดีไปเจอสิทธัตถราชกุมารกำลังประทับอยู่ที่นั่น ก็ได้ไปถวายท่าน ท่านเสวยจนหมดเลย ข้าวมธุปายาส ๔๙ ก้อน จะก้อนเล็กก้อนใหญ่ขนาดไหน ก็พอดีที่พอเสวยหมดนั้นแหละ พอเสวยหมดเรียบร้อยแล้ว ทั้ง ๆ ที่พระสรีระนี้อ่อนเพลียมากต่อมาก จากการอดข้าวถึง ๔๙ วัน

ท่านเสวยพระกระยาหารเสร็จแล้ว ตัดสินพระทัย ที่นี้เราจะเจริญอานาปานสติแล้วจะนั่งที่นี้บำเพ็ญอานาปานสติด้วยจิตตภาวนา ที่นี้เข้าถูกทางแล้วนี่จิตตภาวนาด้วยอานาปานสติ แล้วก็ทรงตั้งสัจอธิษฐานว่าจะไม่ลุกจากที่นี้ นั่นเป็นที่ตายกับที่ตรัสรู้เป็นที่เดียวกัน ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปเราจะนั่งสถานที่นี้ภาวนา เอา ถ้าได้ตรัสรู้ก็ เอา ตรัสรู้ที่นี้ จะไม่ลุกจากที่ ถ้าตายก็ให้ตายที่นี้เลย ไม่ลุกจากที่ เพราะฉะนั้น สถานที่ทรงภาวนานั้นจึงเป็นสถานที่ตายได้ด้วย สถานที่ตรัสรู้ธรรมเพื่อความเป็นพระพุทธเจ้าได้ด้วย พอพระองค์ทรงตัดสินใจพระทัยแล้วก็ลง

โสตถิยพราหมณ์ได้หญาคามมาแปดกำมือมารองให้ประทับนั่งภาวนา ก็ทรงเจริญภาวนาอานาปานสติ นี่ท่านทำมาอย่างนี้ แต่ก่อนใครจะเดือดร้อนวุ่นวาย ได้รับความ

ทุกข์มากยิ่งขึ้นกว่าพระเจ้าแผ่นดิน จากนั้นมาก็ชวนขวยอรรธธรรม เวลาเสด็จออกทรง
ผนวชแล้วก็ได้รับความทุกข์ ถึงขนาดสลับไป ที่นี้เกาะติดอานาปานสติ จึงเจริญที่นั่น ก็
ขึ้นในคืนวันนั้นเลย วันเดือนหกเพ็ญ พอปฐมยามเจริญอานาปานสติก็ขึ้นอย่างรวดเร็ว
เพราะถูกต้องแล้ว ก็เป็นไปตามที่ทรงเคยบำเพ็ญมาแล้วตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์อยู่ที่ใต้
ร่มหว่าใหญ่ พอจับอันนี้ปั๊บมันก็ติดเลย มันก็เป็นขึ้นมา ปฐมยามคือตอนหัวค่ำ ๆ

พอจิตสงบลงไป สว่างกระจ่างแจ่มลงไปนี้ บรรลุบุพเพนิวาสานุสสติญาณ ทรง
ระลึกชาติย้อนหลังของพระองค์เอง เพียงพระองค์เดียวนี้ได้ตั้งกัปตั้งกัลป์ มากขนาด
ไหน การเกิดการตายพรรณานาไม่ได้เลยในเฉพาะพระองค์เพียงผู้เดียว เกิดได้ทุกแบบ
ทุกฉบับ ภพใดชาติใดมีได้ในกำเนิดของสัตว์ ของเปรต ของผี ของเทพ เทวบุตรเทวดา
อินทร์ พรหม เคยเกิดเคยเป็นทั้งหมด เวลาทำความชั่วช้ำลามกตกนรกอเวจี
เช่นเดียวกับสัตว์โลกทั่ว ๆ ไป พระองค์ไม่มีอะไรบกพร่องในเรื่องความทุกข์ เพราะการ
ทำชั่วทั้งหลายเหมือนสัตว์ทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นนรกจึงได้ตกเช่นเดียวกับสัตว์โลก

เวลาบรรลุธรรม คือบุพเพนิวาสานุสสติญาณระลึกชาติย้อนหลัง คือความเกิด
ตายของตนมา จนกระทั่งปัจจุบันนี้ตายมากเท่าไร ตายมากี่กัปก็กัลป์ ตายทับตายถม
ของเก่าอึดภาพตัวเองนั้นแหละ มามากมายจนนับไม่ได้เลย ถ้าภาษาเรา แต่พระองค์
ทรงทราบได้ละเอียดทั่วถึงหมด เกิดความสลดสังเวชในความเกิดตายของตัวเอง จิต
ดวงเดี๋ยวนี้แหละมันท่องเที่ยวในวัฏสงสาร มันไปได้ทุกแห่งทุกมุมจิตดวงนี้ ตามอำนาจ
แห่งกรรมตีกรรมชั่ว นี่ในหัวค่ำเรียกว่าปฐมยาม บรรลุบุพเพนิวาสานุสสติญาณ หาย
สงสัยเรื่องความเกิดความตาย

จากนั้นแล้วก็ทรงบำเพ็ญ พอมัชฌิมยามก็บรรลุธรรม ถึงจุดอุปาทานญาณ คือ
ระลึกรู้ บรรลุธรรมคือความเกิดตายของสัตว์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นเหมือนพระองค์เป็นมา
แล้วนี่ เป็นยังงี้สัตว์ทั้งหลายเกิดตายเหมือนเรานี้หรือไม่ เพียงไร พอรู้เท่านี้ก็กระจาย
ไปหมด โธ เรื่องสัตว์โลกยิ่งมากเกินกว่าที่จะพรรณานา เกลื่อนไปหมด มีแต่เรื่องเกิด
เรื่องตายแบบเดียวกันกับเรา ในบรรดาสัตว์แต่ละตัว ๆ แต่ละราย ๆ นี้มากขนาดไหน
ทรงบรรลุธรรมรู้ทั้งหมดเลย เป็นแบบเดียวกัน ไม่มีใครยิ่งหย่อนกว่ากันเรื่องการเกิด
การตาย นับหรือเอามาแข่งกันไม่ได้

พอรู้แล้วว่าเป็นเหมือนกันกับเราที่เป็นมานี้ จึงนำทั้งสองนี้มาประมวลกัน ที่
เขาก็ดี เราก็บ่ดี เกิดตายเวียนว่ายอยู่ภายในวัฏสงสารนี้ก็กัปก็กัลป์ นับจำนวนไม่ได้มัน
เป็นสาเหตุมาจากอะไร มันถึงได้เกิดตายด้วยกันอย่างนี้ ก็ทรงพิจารณาเอาเหตุทั้งสอง
ทั้งความเกิดตายของสัตว์ ทั้งความเกิดตายของพระองค์ ประมวลมาพิจารณาลงว่ามี
สาเหตุเป็นมาจากอะไร พระองค์ก็ทรงพิจารณาเข้าถึงจุดใหญ่ของมัน สาเหตุที่จะให้เกิด

ตายก็เรียกว่าพิจารณาปัจจุสมุปบาท ปัจจายการ คืออวิชาปจฺจยา สงฺขารา ตัวนี้พิจารณาเข้าไป ๆ จะไปเกิดตรงไหน ตัวนี้เป็นพื้นฐานส่งไปให้เกิด ๆ

พิจารณาเข้าไป จนกระทั่งไปถึงตัววิชาที่เป็นรากฐานสำคัญได้อย่างประจักษ์ พระทัย แล้วถอนพรวดขึ้นมา อวิชาพาให้สัตว์ทั้งเขาทั้งเราเกิดเคลื่อนอยู่ไม่มีประมาณ ไม่มีต้น ไม่มีปลายคืออวิชานี้แล ถอนพรวดขึ้นมา พออวิชานี้ขาดสะบั้นขึ้นมา นี่เป็นปัจฉิมยามทรงตรัสรู้ธรรม ถอนอวิชาขึ้นจากพระทัย นั้นแหละเรียกว่าตรัสรู้ธรรม เท่ากับถอนภพถอนชาติ ถอนวัฏจักร ถอนความทุกข์ทั้งมวลที่เคยเป็นมา จากอวิชาที่ติดแนบอยู่กับจิตดวงเดียวนี้ออกหมดโดยสิ้นเชิง บรรลุธรรมขึ้นมาอย่างสว่างจ้าเลย นี่ท่านเรียกว่าตรัสรู้ในปัจฉิมยาม อวิชาขาดสะบั้นลงไป หมดที่นี้ ไม่มีอะไรเหลือแล้ว

ภพชาติทั้งหลายที่เป็นมาแล้ว ก็เป็นอันว่าผ่านมาแล้ว ผ่านมาแล้วสำหรับเราคือสำหรับตถาคต พระองค์เอง จะเกิดมาก็ภพก็ชาติ เคยตายทับตายถมตัวเองมาตลอดก็กัปก็กัลป์ นับไม่ได้ก็ตาม แต่มันก็มารวมเอาจุดนี้เป็นตัวเหตุที่พาให้เกิดให้ตายอย่างนั้น แล้วอันนี้ก็ถูกถอนขึ้นมาขาดสะบั้นไปหมดแล้ว เรื่องเกิดตายของพระองค์ก็ผ่านได้โดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรเหลือ ได้ตรัสรู้ขึ้นมา ก็ยังเหลือแต่สัตว์ทั้งหลายที่ยังตายเคลื่อน เกิดเคลื่อนตลอดมาอยู่ทุกวันนี้ สำหรับผู้ที่ถอนยังไม่ได้ก็ต้องทนเกิดทนตายตายทับตายถมกันมาตลอดตั้งกัปตั้งกัลป์ แล้วจึงจะตายทับตายถมกันไปอีกตลอดตั้งกัปตั้งกัลป์ ไม่มีที่สิ้นสุดยุติลงได้ ถ้าไม่ถอนตัวรากแก้วแห่งภพชาติทั้งหลายนี้ออก คืออวิชา จะเป็นอย่างไรตลอดไป

นี่ละที่พระองค์ตรัสรู้ ตรัสรู้ตรงนี้ จึงได้นำธรรมนี้มาสอนโลก พอพระองค์ตรัสรู้เท่านั้น สะเทือนสะท้านไปตั้งสามแดนโลกธาตุ สะเทือนสะท้านห้วนไหวไปหมด ดังท่านแสดงไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร แก่เบญจวัคคีย์ทั้งหลาย ว่า ญาณญจ ปน เม ทสฺสนํ อุกุปฺปาติ ญาณความรู้ความเห็นอันเลิศเลอได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา อุกุปฺปา เม วิมุตติ ความหลุดพ้นจากกองทุกข์ทั้งมวลของเราไม่มีการกำเริบอีกแล้ว อยมนฺติมา ชาติ ชาติ นี่เป็นชาติสุดท้ายของเรา นี่มายุติตรงนี้ นตฺถิทานิ ปุณฺพุกฺโข ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปเราจะไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว นี่อวิชาขาด ประกาศพระองค์ขึ้นมาทันที เรื่องตัดภพตัดชาติ เกิดแก่ เจ็บ ตาย ด้วยพระธรรมทั้งสี่คานัน

นี่ละธรรมที่เลิศเลอ นี่เราแสดงไว้ย่อ ๆ ตอนที่พระองค์ตรัสรู้นั้น สะเทือนสะท้านไปหมด ท่านแสดงไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เราก็จำได้บ้างไม่ได้บ้าง เวลา มาพูดอย่างนี้นะ เอตมฺภควตา พาราณสียํ อิลิปตเน มิคทาเย อนฺุตฺตรํ ธมฺมจกฺกํ ปวตฺตติ, อปฺปฏฺวิตฺติยํ สมณเณ วา พุราหฺมเณน วา เทเวณ วา มาเรณ วา พุรฺหฺมฺนา วา เกณจิ วา โลกสฺมินฺติ สะเทือนสะท้านไปหมด ทั้งสมณะ ชีพราหฺมณฺ์ พวกเทวบุตร

เทวดา อินทร์ พรหม มารทั้งหลาย สะเทือนไปหมด ท่านแสดงไว้ แล้ว อิติท เตน
 ขณน เตน มุหุตเตน, ยาว พุรหมโลกา สทโท อพุกคฺจฺฉิ อยญจ ทสสทฺสสี
 โลภธาตฺ, สงฺกมฺปิ สมฺปกมฺปิ สมฺปเวธิ อปฺปมาโณ จ โอปาโร โอปาส โลกเ ปาตุ
 รโหสิ

นี่จะแปลออกมาแปลว่า เพียงที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาในขณะที่เดียวเท่านั้น
 โลกนี้สะเทือนสะท้านหวั่นไหวไปถึงทั่วกันหมด ในขณะเดียว ครู่เดียว ยามเดียวเท่านั้น
 ตั้งแต่พรหมโลกลงมา สิบแดนโลกธาตุสะเทือนสะท้าน ท่านแสดงไว้ในอัมมจัก
 กัปวัตตสูตรนี้ถึงสิบโลกธาตุนะ เราพูดนี้ว่าสามแดนโลกธาตุ เวลาพระองค์นำมาแสดง
 ว่า ทสสทฺสสี โลภธาตฺ นี่คือสิบหมื่นโลกธาตุ สะเทือนสะท้านไปหมดในเวลานั้น ใน
 ขณะเดียวกัน แล้วที่นี้ความสว่างไสวแห่งธรรม อปฺปมาโณ จ โอปาโร โอปาส โลกเ
 ปาตุรโหสิ อติกฺกมฺเมว เทวานํ เทวานุกาวิ คือความสว่างไสวแห่งธรรมของ
 พระพุทธเจ้า ได้แผ่กระจายไปทั่วแดนโลกธาตุ ข้ามความสว่างไสวของเทวบุตรเทวดาไป
 ได้หมด ไม่มีแสงสว่างของใครที่จะเป็น ถ้าพูดภาษาของเราจะเป็นคู่แข่งได้ วาจันเลย

นี่ที่ท่านตรัสรู้ขึ้นมา นี่ใจ เวลาได้เกิดความสุข ฟังซินะ แต่ก่อนท่านก็เหมือน
 เรา แดนโลกธาตุไม่เคยหวั่นไหว ในเวลานั้นสะเทือนไปหมดเลย แล้ว โอปาส โลกเ
 คือโอภาสแสงสว่างไสวไม่มีประมาณอีกด้วยนะ ขึ้นในเวลาเดียวกัน ท่านจึงว่า อติกฺกม
 เมว เทวานํ เทวานุกาวิ ข้ามอานุภาพแห่งความสว่างไสวของเทวดา อินทร์ พรหม
 ทั้งหมดไปเลย เหนือขนาดนั้นนะ เวลาแสดงขึ้นจากพระพุทธเจ้าหลังจากตรัสรู้แล้วใน
 ครู่เดียวยามเดียว พวกเทวดาทั้งหลายตั้งแต่ภุมมเทวดาขึ้นไป ถึงอากาศเทวดา แล้ว
 รีบบอกกัน ประกาศถึงกัน จนกระทั่งจาดุม สวรรค์หกชั้น จาดุม ยามา ดุสิต เรื่อยไป
 กระทั่งถึงพรหม ๑๖ ชั้น คือบอกชั้นนี้รู้แล้ว บอกชั้นนั้น ๆ ๆ ชั่วขณะเดียวถึงพรหม
 โลกเลย ว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ๆ กระเทือนโลกธาตุ

นี่แหละเห็นไหม พระพุทธเจ้าตรัสรู้กระเทือนถึงหมื่นโลกธาตุ อย่าว่าแต่สาม
 แดนโลกธาตุเลย ความสว่างไสวไม่มีของสัตว์โลกตัวใดที่จะมาเป็นคู่แข่งได้เลย นี่
 อานุภาพแห่งจิตที่พ้นจากเครื่องปิดบังคือกิเลสทั้งหลายออกโดยสิ้นเชิงแล้ว มีแต่ความ
 สว่างไสวกระจ่างแจ้งขึ้นมา มองเห็นภพเห็นชาติของพระองค์แล้ว ตัดสินกันลงในวันนั้น
 ถึงว่า อยมนฺติมา ชาติ ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา นตฺถิทานิ ปุนฺพุกโว ตั้งแต่นี้
 ต่อไปเราจะไม่เกิดอีกแล้ว คือตัดสินกันด้วยถอนอวิชชาขึ้น

เป็นยังไงพระพุทธเจ้า ท่านไม่ได้มาแสดงธรรมแก่พวกเราอย่างลอย ๆ มีร่องมี
 รอยมาโดยลำดับ ตั้งแต่ทรงเป็นสิทธัตถราชกุมาร มีร่องรอยมา เสด็จออกทรงผนวช ๖
 ปีแรก บำเพ็ญยังงี้ ๆ ก็รู้มาเป็นลำดับ ๆ มีร่องมีรอย ไม่ได้พูดแบบปา ๆ ถือน ๆ

คว่ำที่ไหนได้ก็มาเป็นศาสดามาเป็นพระเจ้านั้น มาเป็นพระเจ้านี้ แบบไม่ลืมหูลืมตา ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ส่วนพระพุทธรูปเจ้าของเราไม่มีหลักมีเกณฑ์ ตั้งแต่เริ่มเสด็จออกทรงผนวช นี้เราเอาเฉพาะชาติปัจจุบัน จนกระทั่งได้ตรัสรู้ขึ้นมา เป็นร่องรอยมาเป็นลำดับลำดับแล้ว สอนโลก ผลแห่งการสอนโลกสำเร็จ เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม เฉพาะอย่างยิ่ง พระสงฆ์สาวกที่ได้ตรัสรู้ธรรมตามพระพุทธรูปเจ้ามีจำนวนมากมาย ท่านเหล่านี้เป็นอันว่า พ้นหมดเลย เรียกว่าสิ้นกิเลส ขาดจากภพจากชาติไปหมดโดยสิ้นเชิง มีจำนวนมากมาย จากพระโอวาทคำสอนของพระพุทธรูปเจ้า เป็นยังไงมากไหม

แล้วที่นี้รวมเข้ามาหาพวกเรา พระพุทธรูปเจ้าสอน เฉพาะอย่างยิ่งเบญจวัคคีย์ทั้งห้าท่านก็เป็นคน บรรดาสาวกทั้งหลาย ทั้งพระราชามหากษัตริย์ เศรษฐีภุมมพี คนธรรมดา มีความเชื่อความเลื่อมใส เวลาบวชแล้วฟังอรรถฟังธรรม บำเพ็ญตนด้วยความเป็นนักบวช ๆ สำเร็จขึ้นมาเป็นสังโฆ สาวกอรหันต์ขึ้นมาเป็นลำดับลำดับ นี้ท่านก็เป็นคน ท่านไม่ได้ว่าเป็นเทวบุตรเทวดามาจากไหนนะ ท่านก็มาจากคน สำเร็จเป็นความเลิศเลอขึ้นมา ที่นี้พวกเราทั้งหลายก็เป็นคนเหมือนกัน ควรจะถือเป็นคนดีตัวอย่าง ยึดเอาตามหลักอรรถหลักธรรม หลักปฏิบัติเครื่องดำเนินของท่านมาปฏิบัติต่อตนเอง เพื่อแก้ไขตัดแปลงไป

อย่างน้อยก็เดินตามหลังท่านไป เป็นลูกศิษย์ที่มีครูสอน เดินตามร่องรอยของครูด้วยอรรถด้วยธรรม มีศีลาจารวัตรประจำตน อย่าให้มีตั้งแต่กิเลสบีบบังคับสืฟ ถลอกปอกเปิก ตั้งแต่ตื่นนอนจนหลับ ตั้งแต่เกิดภพนี้จนกระทั่งวันตาย แล้วก็ไปเสวยความทุกข์ที่กิเลสหลอกหลวงไป ไม่มีที่กำหนดกฎเกณฑ์ เกิดแล้วตายแล้ว เกิดแล้วตายแล้ว นรกหลุมไหนไปเที่ยวเห็นหมด ความทุกข์ความลำบากที่ไหนมันไปซอกแซกเห็นหมด ๆ ก็เพราะกิเลสมันพาตี้อัดัน พาซอกแซก ๆ ทำทุกอย่างที่เป็นสิ่งที่เป็นไฟนไฟ มันก็เผาเราได้หมด ให้พากันพิจารณาพิจารณา ถ้าไม่พิจารณาเสียตั้งแต่บัดนี้ ตายแล้วค่อยเอา นี้ ตายแล้วก็ได้แต่ฝันที่เผาคน จิตวิญญาณมันก็ให้ไฟนรกเผา มนุษย์นี้ก็ไฟมนุษย์เผา ออกทางนี้ก็ไปให้ไฟนรกเผาอยู่งั้น มันไม่มีความหมายอะไร ให้พากันคิดอ่าน ไตร่ตรองเสียตั้งแต่บัดนี้

ธรรมพระพุทธรูปเจ้าเป็นธรรมเลิศเลอ มีร่องรอยมาโดยลำดับลำดับ ตั้งแต่เสด็จออกทรงผนวช บำเพ็ญจนได้ตรัสรู้ มีร่องรอยเรื่อยมา จนกระทั่งวันปรินิพพาน สมบูรณ์แบบ ร่องรอยของศาสดาเราที่ดำเนินมาจนได้เป็นศาสดา ไม่มีอะไรที่สงสัยพอจะไปคว่ำเอาที่นั่นที่นี้ ว่าเป็นพระเจ้านั้นพระเจ้านี้ มาเป็นครูเป็นอาจารย์ มาเป็นศาสดา เป็นศาสดา โดยหาร่องรอยไม่ได้ นี้มีร่องรอยทุกอย่าง ธรรมก็เป็นแก่นสาร ให้ประโยชน์แก่โลกหาประมาณไม่ได้จากความตรัสรู้ของพระพุทธรูปเจ้า จึงว่าเป็นธรรมเครื่องยืนยัน เป็น

ธรรมที่มีหลักมีเกณฑ์ มีร่องมีรอย การเป็นมา เป็นอยู่ของพวกเราทั้งหลายที่จะยึดมาเป็นหลักเกณฑ์ต่อจิตใจ ให้ตั้งใจปฏิบัติ

จิตใจมันติดมันตัน ไม่ว่าจะหญิงว่าชาย ไม่ว่าจะชาติ ชั้น วรรณะ ฐานะสูงต่ำประการใด ก็เลสอยู่บนหัวใจมันจะจุดจะลาก จะบีบบี้สีไฟให้คิดให้ปรุง ให้แต่ง ให้ดีดให้ดีขึ้น ผลที่ได้มาก็มีแต่ความทุกข์ ๆ อยู่เรื่อยไป ดังที่เป็นมานี้แหละ แล้วยังจะเป็นไปอย่างนี้อีกตลอด ถ้าไม่มีธรรมเข้าไปสกัดลัดกันบ้าง พอผ่อนคลายกันนะ จึงต้องให้มีการบำเพ็ญจิตใจ

ใจมีแต่ติดตันไปตามกิเลสจุดลาก ที่จะมีธรรมประคับประคองเป็นเครื่องกีดกัน หรือคุ้มครองรักษาจิตใจไว้บ้าง ไม่มีนี่ เราไม่มีหวังนะ ชีวิตมีลมหายใจอยู่นี้ก็รอตั้งแต่ที่ จะจม ๆ ถ้ามีธรรมเข้าภายในใจแล้ว ไม่รอ หากรู้ที่อยู่ภายในจิตใจของเราด้วยกันทุกคน บำเพ็ญเข้าไปความดี พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ตามไม่เคยหลอกลวงโลก ขอให้พากัน จำคำนี้ให้ดี บรรดาธรรมพระพุทธเจ้าเป็นธรรมของจริงล้านเปอร์เซ็นต์ไปเลย ไม่มีอะไร บกพร่อง สอนจริง รู้จริง เห็นจริงเหมือนกัน สอนมีตั้งแต่ของจริง ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก บาปมีบอกว่ามี บุญมีบอกว่ามี นรกมีก็หลุมบอกว่ามีด้วยกันหมด ตลอด เปรตผีประเภทต่าง ๆ ทั่วแดนโลกธาตุมี ทรงเล็งญาณทราบหมด บอกมาตามความ สัตย์ความจริง

นี่คือธรรมของจริง ไม่ใช่ธรรมของปลอมที่จะมาหลอกลวงโลก เหมือนกิเลสที่มี แต่เรื่องจอมปลอมหลอกลวงโลกทั้งหมด แล้วก็ตามลบล้างธรรมมาตลอด ในหัวใจของเรา นั้นแหละ มันไม่ไปตามลบล้างที่ไหน พอเราจะคิดเชื่อเรื่องอรรถเรื่องธรรม กิเลสมัน มาปิดไว้เสีย มันไม่ให้เชื่อ เอา เชื่อบาป มันว่าบาปไม่มีเชื่อหาอะไร นี่แหละตัว จอมปลอมคือกิเลส ตั้งแต่โคตรแซ่ปู่ ย่า ตา ยาย ของมันตั้งกับตั้งกลับ สร้างตั้งแต่ ความจอมปลอมไว้สำหรับปิดหูปิดตาสัตว์โลกตลอดมา จนกระทั่งถึงกับไหนกลับใจจะ ไม่มีอ่อนตัวเลย ในการหลอกลวงสัตว์โลกของกิเลสเรื่อยไปอย่างนี้

ให้ท่านทั้งหลายทราบเสียตั้งแต่บัดนี้ ถ้ายังไม่ทราบ และอย่าเข้าใจว่า กิเลสเคย หลอกลวงโลกมานาน ต่อไปนี้กิเลสจะแสดงตั้งแต่ความจริง ให้โลกได้รับความสุขความ เจริญ อย่าไปหวัง นอกจากธรรมอย่างเดียวเท่านั้น จะแสดงความสัตย์ความจริงให้โลก ได้รับความสุขความเจริญ ตามคำสัตย์คำจริงที่สอนไว้แล้วโดยถูกต้องนั้นเท่านั้น ไม่มี อย่างอื่น ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติตัวเองนะ นี่เราเป็นมนุษย์ด้วยกันทุกคน เกิดมา ด้วยกรรม เราแบกกรรมมาเราก็ไม่รู้ พระพุทธเจ้ารู้หมด คนนี้เกิดมาจากภพใดชาติใด แต่ก่อนเคยทำกรรมอะไร ๆ ทรงทะลุด้วยญาณ

เราเป็นผู้แบกกรรมมา มาเกิดอย่างนี้เราก็ไม่รู้ว่าการของเราเป็นยังไง นี่ละ ความโง่กับความฉลาดมันต่างกันอย่างนี้ ก็เหมือนเราดูสัตว์ พระพุทธเจ้าดูพวกเรา เหมือนดูสัตว์โลก พวกเรามันโง่เง่าเท่าตุ่น เกิดมาจากชาติใดภพใดจึงมาเป็นปัจจุบันนี้ ชาตินี้ เป็นหญิงเป็นชาย อย่างนี้เราเองไม่รู้ รู้แต่ว่าเราก็เป็นคนเท่านั้นเอง ส่วนกรรมที่พาให้เราเกิดเป็นสูงเป็นต่ำ ยศถาบรรดาศักดิ์อะไรอย่างนี้เราไม่รู้นะ ให้พากันจำ พระพุทธเจ้ารู้หมด ด้วยเหตุนี้เองให้เชื่อพระพุทธเจ้า แล้วพยายามสั่งสมความดี

กิเลสมันจะหลอกไปเรื่อย ถ้าจะสร้างคุณงามความดี กิเลสจะปิกขวากปิกหนาม เสียบไว้ แล้วสกัดลัดกันไม่ให้เราทำ มันจะมีเล่ห์เหลี่ยมร้อยพันคมอยู่กับหัวใจของเรา นั่นแหละ แสดงออกมาหลอกหลวงเราให้เชื่อถ้อมมันจนได้ แล้วก็อ่อนข้อย่อหย่อน ในทางความดี แล้วล้มเหลวไปตามมันเสีย เสวยแต่กองทุกข์ที่มันหลอกหลวงไปนั่นแหละ จะไม่มีความสุขเป็นที่พึงหวังได้ ถ้าวิ่งตามกิเลส ถ้าวิ่งตามอรรถตามธรรม ฝืนกิเลสวิ่งตามธรรมนี้มีหวัง ๆ ไม่สงสัย ให้จำเอานะ ถ้าวิ่งตามธรรมมีหวังไปตลอด ไม่มากก็น้อย ถ้าวิ่งตามกิเลสหมดหวังไปตลอดเลย จะหวังเท่าไร เรื่องความหวังนี้กิเลสมันสร้างในหัวใจสัตว์ สัตว์มีแต่ความหวังทั้งนั้นเต็มตัว ๆ แต่ความสมหวังไม่ค่อยมี และไม่มี มีแต่ความผิดหวังกับความทุกข์ที่เป็นเงาเทียมตัวไปเท่านั้น

ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัตินะ ไม่เช่นนั้นจะตายทิ้งเปล่า ๆ เราย่าว่าตายแล้ว สูญนะ เราเคยตายมาก็กัปก็กัลป์ดั่งที่พูดแล้วนี้ ถ้ามันสูญแล้วมันมาเกิดมาตายหาอะไร ก็คือมันไม่สูญ มันจะเป็นผู้รับเคราะห์รับกรรมชั่วของตัวเองอยู่นั่นแหละ จึงต้องเชื่อธรรมพระพุทธเจ้าสำรองความปลอดภัยทั้งหลายออกด้วยความฝืนใจ กิเลสมันกล่อมโหย ให้พอกพอใจนะ อะไรถ้าเป็นเรื่องของกิเลสนี้ดูตุ่ม มีรสมีชาติไปหมดนะ ถ้ากิเลสแต่งให้นี้มีรสมีชาติ เป็นแกงก็แกงทิพย์ แกงเทวดาสู้ไม่ได้นะ แกงกิเลสหลอกสัตว์โลก ครั้นกินลงไปแล้วพิษมันเต็มตัวอยู่นั้นจม ๆ นี่แกงของกิเลสมันเอร็ดอร่อย แต่พาสัตว์โลกให้จม นี่แหละให้จำให้ดี

เรื่องอรรถเรื่องธรรมจะทำอะไรมีความทุกข์ความลำบากทั้งนั้น มันไม่ได้เป็นไป ด้วยความเพลิดเพลินเหมือนกิเลส นี่หมายถึงขั้นต้นแห่งการบำเพ็ญธรรม จะต้องตัดต้องตื่นต้องฝืนกิเลสไปตลอดเวลา ที่จะไปด้วยความพอใจตัวเอง ๆ กิเลสไม่มา คัดค้านต้านทานก็ดขวางนี้ รู้สึกว่ามีน้อยมาก ต้องฝืนกิเลสไป ครั้นเวลาทำไป ๆ ทางเคยเดินมันก็ค่อยโล่งไป ๆ สุดท้ายก็โล่ง การไปทางด้านศีลด้านธรรมนี้จิตใจราบรื่นดีงามไปเรื่อย ๆ ๆ ทีนี้ก็จะลู่ กิเลสที่จะมากั้นก้างแต่ก่อนซึ่งหนาแน่นที่สุดนั้น ค่อยบางลงไป ๆ ต่อไปมีแต่ความพอใจที่จะบำเพ็ญศีลธรรมเข้าสู่ใจ ผลก็ปรากฏในหัวใจเอิบอิมอยู่อย่างงั้นตลอด ๆ

ที่นี้ยิ่งได้เข้าภาวนาด้วยแล้ว ยิ่งเห็นประจักษ์ภายในใจ ประกอบกับการทำบุญให้ทาน เสาะแสวงหาความดีทั้งหลายมารวมตัวกันเข้าเป็นโอชารสแห่งธรรม หนูนหัวใจของเราเข้าไป ที่นี้ภาวนาจิตใจสงบเข้าไปเท่าไรก็ยิ่งเย็นเข้าไป ๆ นี้ มารวมที่จิตตภาวนา นะ เราสร้างบุญกุศลมากมายมารวมอยู่ที่จิตตภาวนา รวมอยู่ที่นี้ จิตตภาวนานี้เป็นเหมือนทำนบใหญ่ แม่น้ำสายต่าง ๆ ที่ไหลมานี้มารวมทำนบใหญ่ ทานศีลของเรา การทำบุญ คือการทำคุณงามความดีทั้งหลาย มีมากมีน้อยเหมือนกับแม่น้ำสายต่าง ๆ รวมลงมาเข้ามาสู่จิตตภาวนา มารวมลงที่นั่น เเด่นที่นั่น หายสงสัยในการบำเพ็ญของตนว่า บำเพ็ญมามากน้อยเพียงไร หายสงสัย มันรวมอยู่นั้นหมดแล้ว

เวลาภาวนาจิตใจยิ่งมีความสงบเรียบร้อย นี่ละที่นี้มีที่เกาะที่ยึดแล้วนะ สำหรับบุญกุศลที่ไม่มีทำนบเก็บนั้นมันเรียราด อยู่นั้นแหละแต่เรียราด ยังไม่รวมตัว พอจิตตภาวนาเป็นทำนบสร้างขึ้นโดยลำดับ ๆ แล้ว เรื่องความดีทั้งหลายจะไหลเข้ามา ๆ จะมาอยู่ที่จุดนั้นหมด เวลาภาวนาจิตจะมีความสว่างไสว

การภาวนาแล้วแต่อารมณ์ของใจ ดังที่เคยแสดงให้เห็นน่องทั้งหลายทราบแล้ว ใครจะบริกรรมในธรรมบทใด เพราะจิตนี้หาที่ยึดที่เกาะ วังไขว่คว้าอยู่อย่างงี้ ต้องให้ยึดอันใดอันหนึ่ง เช่น คำบริกรรม พุทโธก็ได้ อัมโมก็ได้ สังโฆก็ได้ หรือคำใดอาณาปานสติ ตามแต่จริตนิสัยใครชอบ ให้ยึดให้เกาะเอาไว้ด้วยสติ ตั้งให้ตมั่นคง ให้อยู่กับอันนั้น จิตได้ยึดอันนี้แล้ว ถึงกิเลสจะลากจะถูไป อยากรไปไม่ไป ให้ติดอยู่กับอันนี้ ต่อไปก็สงบเย็นลง ๆ

พอเย็นลงที่นี้มันสงบหมด เรื่องกังวลุ่นวายทั้งหลายซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลส ก่อกว่น หรือหลุดลากไปสงบลงหมด เหลือตั้งแต่ธรรม คือสมถธรรม ได้แก่ความสงบของธรรมที่เกิดขึ้นจากการภาวนา และเพิ่มเข้าไปเรื่อย ๆ ความสงบนี้เพิ่มตัวขึ้นเรื่อย ๆ และความสว่างไสวของใจจะเพิ่มตัว และความเด่นของใจนี้จะเริ่มเด่น แต่ก่อนเราก็ไม่เคยเห็นใจเป็นยังงี้ มีแต่กิเลสตัณหามันครอบหัวใจ เป็นบ่อของกิเลส จิตดวงนี้นะ ไปที่ไหนเด่นไปหมด อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี ที่กิเลสเสกสรรไปไหนดีหมด

นี่ละอำนาจของกิเลสมันดีหมดนะ มันเสกสรรไปไหนดีหมด เพราะจิตนี้เป็นบ่อของเขา ที่นี้พอจิตมีความสงบเย็นใจแปลกประหลาด สว่างไสวภายในใจ มันเด่นขึ้นที่ตัว แล้วมองดูอะไรมันก็ต่างกับกับอันนี้ มันก็รู้นั่นข้างนอก นี่ข้างใน นั่นที่ฟุ้งภายนอก นี่ที่ฟุ้งภายใน ชัดเจน ๆ ที่นี้พอจิตมีหลักใจแล้ว มันก็ค่อยราบรื่น ๆ นี่ละเบื้องต้นฝึกอย่างงั้นเสียก่อน ต้องฝึกกันนะ ไม่น่าฝึกไม่ได้ ต้องฝึกเสียก่อน เราอยากดีต้องฝึก พอได้หลักได้เกณฑ์ ได้ทุนแล้วก็มีกำลังเพิ่มขึ้นไป ที่นี้จิตใจนี้ไม่ได้ทำความดี

อยู่ไม่ได้นะ นี่ละที่นี้เปลี่ยนแล้วนะ เปลี่ยนจากเรื่องกิเลสไม่ได้ทำความชั่วอยู่ไม่ได้แต่ก่อน บัดนี้ไม่ได้ทำความดีอยู่ไม่ได้ ต้องทำ เลยราบรื่น ๆ ไปเรื่อย ๆ

จนกระทั่งหมุนตัวเป็นธรรมจักร ที่จะให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยสิ้นเชิง เพียงอย่างเดียวเท่านั้น อย่างอื่นไม่เอา ให้หลุดพ้นอย่างเดียว นี่ยิ่งหมุนใหญ่ หมุนอันนี้ไม่มีอะไรห้ามได้เลย นี่เรียกว่าใจมีกำลัง ธรรมมีกำลังภายในใจ เหยียบกิเลสแหลกไปเลย ๆ เราสรุปความว่าจิตนี้หมุนตลอด เร่งเข้าเรื่อย ๆ มีแต่ความดูดดื่มที่จะหลุดพ้นจากทุกข์โดยถ่ายเดียว ๆ สุดท้ายก็พ้นไปได้เลย หายห่วง มองดูอะไรที่นี้ขาดสะบั้นไปหมด เรียกว่ายุติแล้วเรื่องการเกิดการตาย ความทุกข์ทั้งหลายที่แบกหามมากับความเกิดตายนี้สิ้นสุดลงไปด้วยกัน เหลือตั้งแต่บรมสุขในหัวใจที่พอแล้วทุกอย่าง พอเกินโลกเกินสมมุติทั้งหลาย เป็นพอในวิมุติหรือในธรรมธาตุ

นั่นละที่นี้ยุติขาดสะบั้นไปหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย โลกจะเดือดร้อนขนาดไหน ธรรมชาตินี้ก็เป็นธรรมธาตุ แม้มีขันธ์ ครองชั้นธ้อย่างพระอรหันต์ท่าน ท่านก็ดู ดูโลก กับดูของท่านต่างกันยังงี้บ้าง คนหนึ่งมีหลักมีเกณฑ์ มีฝั่งมีฝ้า มีความเลิศเลอเต็มหัวใจ คนหนึ่งมีตั้งแต่ความดีความดีนั้น หาที่พึ่งที่เกาะ มันต่างกันยังงี้บ้าง แล้วมันจะไม่สงสารได้ยังงี้ ไปเกาะอะไรก็มีแต่เกาะตามกิเลส เกาะเป็นพินเป็นไฟก็เผาตัวเองเสีย ๆ ไม่ได้เกาะสิ่งที่เป็นคุณคือเกาะอรรถเกาะธรรม มันจึงมีตั้งแต่ความเดือดร้อน จำให้ตื่นทุกคน ๆ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ละ

เป็นยังงี้ละฟังเทศน์ เทศน์ตะกั้นนี้เข้าใจหรือเปล่าละ เอาให้ตื่น เอากิเลสมันพังไปเลย เข้าใจแล้วหรือเรื่องภาวณา พุดครอบไปหมดแล้วนี่นะ เอามันลงไปคำบริกรรมไม่ถอย ให้อุญอยู่กับจิต มันจะรู้จะเห็นอะไรก็ตาม ยึดหลักจิตเอาไว้ จิตนี้ไม่เอนไม่เอียง ความรู้นี้มีอาการต่าง ๆ เกิดดับ ๆ ทั้งที่เข้าใจว่าดีเข้าใจว่าชั่ว มีสภาพเปลี่ยนแปลง ตั้งหลักจิตให้มั่นคง แล้วต่อไปมันจะได้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ

วันพรุ่งนี้พอฉันเสร็จแล้วอาจจะได้ไปวัดอโศกฯ นะ ไปดูเจดีย์ เกี่ยวกับเรื่องท่านทอง ถามท่านทองเรื่องเจดีย์เป็นยังงี้ แล้วการเงินการทองได้มากน้อยเพียงไร ตกลงเราก็เลยได้เข้าช่วยเจดีย์ เพราะมีพระธาตุอัศจรรย์มาเรื่อย จนกระทั่งของครูบาอาจารย์ทั้งหลายจะอยู่ที่นั่นหมดเลย ตกลงเราก็เลยได้เข้าช่วย ลำพังท่านทองจะไม่ไหว เราก็เลยพุดกับท่านทองไว้แล้วว่า เราจะช่วยตลอดไป แล้วก็บอกท่านด้วยว่า จะจ่ายงวดเดือนไหนเท่าไร ๆ ให้บอกไป ถ้าเงินไม่พอเราจะโอนมาให้ เราว่านั่น เราไม่บอกไม่ได้เท่านั้นเท่านั้นแล้วเราจะหยุด เราไม่ได้บอก มีแต่หนุนเรื่อยไปจนกระทั่งเสร็จ ไม่ได้คิดมันก็เป็นเองนะบพเวลามันจะเป็น หมู่เพื่อนใครต่อใครนั้นแหละไปทำขึ้น แล้วมันก็

เกี่ยวโยงกันกับเรา เราก็กี่วโยงกับครูบาอาจารย์ แน่ะ มันก็เลยไปแบกกันอยู่จนได้นั้นแหละ

นี่กำลังเร่งทองคำเข้าถึง ๑๐ ตัน เร่งตอนนี้ เริ่มเร่งตั้งแต่บัดนี้ต่อไป ไม่อ่อนนะ ต้องหนักเข้าเรื่อย ๆ เดือนสิงหานี้ยิ่งหนักเพื่อแบ่งเบาข้างหน้า ซึ่งจะหนักมากยิ่งขึ้นอีก คือที่หนักมากก็เพื่อจะให้ถึงจุดที่หมาย ให้ทองคำพอในช่วงนั้นแหละ เราจึงเร่ง ๆ ตั้งแต่บัดนี้ไป (โยมมาถวาย) นี่ก็ท่านพ่อลีไม่ใช่เหรอ (เจ้าคะ) เราก็จะได้ไปช่วย เจดีย์ต้องเอาแบบถึงไหนถึงกันเลยแหละ เพราะได้บอกกับท่านทองไว้แล้ว เราไปเห็นคราวนั้น เราไปเทศน์ช่วย ถึงขนาดที่ว่า วันนี้ให้งดทั้งหมดการช่วยชาติ ได้ยินไม่ใช่เหรอ

คือทุ่มลงในเจดีย์นี้ทั้งหมดเลย ตั้งแต่เราเริ่มไปก็บอกเลย มาวันนี้มาช่วยเจดีย์ใครมีเท่าไรให้อามา ไปอยู่สองคืนหรือใจ ได้ปัจจัยตั้งสี่แสนนะ วันหนึ่งก็ได้สองแสน อีกวันหนึ่งได้สองแสน รวมกับกัณฑ์เทศน์ ดูเหมือนเทศน์ทั้งหมดได้หนึ่งล้านห้าแสนหรือใจ อันนี้เรียกว่าเราช่วยร้อยเปอร์เซ็นต์เลย ตั้งแต่ไปนั่งที่แรกขึ้นเลยเชียวนะ วันนี้เราช่วยเจดีย์เราบอก มีเท่าไรอามาให้หมด มีหน้าช้าเวลาขึ้นธรรมสาส์นก็บอกว่า วันนี้เป็นวันเจดีย์ เรื่องชาติที่เราช่วยมาเป็นลำดับให้หมด แน่ะ ใครมีเท่าไรรวมมาที่นี้ให้หมดอีกเหมือนกัน นั้นละจึงได้ ปัจจัยดูเหมือนล้านห้าแสน

ที่นี้เรายังเบาหวิวแห้ว ๆ ไม่มีน้ำหนัก เพราะฉะนั้นจึงได้พูดกับท่านทองอีกที เหตุที่จะพูดก็เพราะว่า เรามีอะไรเป็นอารมณ์กับเจดีย์นี้ จะจ่ายเงินตั้งมากมาย แล้วเงินได้เพียงหนึ่งล้านห้าแสนนี้รู้สึกว่าน้อยมาก จึงต้องถามท่าน จะทำเจดีย์นี้ตั้ง (๔๖ ล้านครับ) หนุนนะฟังว่า ๔๖ ล้าน โถ ไม่ใช่เล่น ลำพังท่านทองคนเดียวจะไม่มีไหว รายได้มาจะไม่ทันกับเจดีย์ที่กำหนดตายตัวไว้เรียบร้อยแล้ว ว่าจำนวนเท่านั้นถึงจะเสร็จ เราจึงเข้าช่วยท่าน ก็บอกให้ท่านเป็นที่ตายใจเลย ว่า อ้าว ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปผมจะช่วย ก็วางใจเลย แล้วเขาจ่ายงวด งวดหนึ่งเท่าไร ๆ เป็นจำนวนเท่าไร ถ้าเงินไม่พอให้บอกไป ผมจะโอนมาทันที ๆ ทุกงวด บอกอย่างนี้เลยนะ ท่านทองก็รู้สึกจะเบาใจมากคราวนี้ แล้วกะว่าไปวันพรุ่งนี้จึงจะไปซ้ำให้อีก เรื่องราวออกแ่งไหนบ้าง เพื่อให้ได้ตามที่มุ่งหมายด้วยความแนใจ

วันนี้ได้หลายบาทแล้วนะ เอาให้ได้นะ หนุนกัน จากนั้นถึงวันเรากลับให้ได้ทองคำมาก ๆ ที่เดียว คราวนี้ตั้งหน้ามาใส่ทองคำ หมุนตัวเลยคราวนี้ ให้ท่านทั้งหลายได้ทราบ ว่าหัวหน้าท่านทั้งหลายจริงจังมากนะ เวลานี้กำลังหมุนเข้าสู่ทองคำในจุดที่วานี้แล้ว ซึ่งได้ขึ้นเวที ถอยไม่ได้ถ่วงขึ้นเวที ประกาศออกแล้ว นี้ ๑๐ ตัน ประกาศแล้ว คอขาดขาดเลยเชียวนะ เป็นยังงี้ถึงไหนถึงกันเลย ถ่วงได้ออกแล้วเป็นไม่ถ่วงวางั้นเลย นี่ให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร้อยอย่างน้อย ๑๐ ล้าน แล้วเราพอใจ สง่างามเมืองไทย

ของเรา เราทำเพื่อชาติไทยของเรา สำหรับสมบัติในคลังหลวงก็พอเป็นพอเป็นพอไป แต่เมื่อเราได้ช่วยงานถึงขนาดชาติไทยของเราจะล่มจม เราพี่น้องกันทั้งประเทศ ไม่มีเครื่องหมายแห่งความเป็นสิริมงคลแล้วเข้ากันไม่ได้ เข้าใจไหมล่ะ จึงต้องให้มีเครื่องหมายเป็นสิริมงคล ได้แก่ทองคำที่กล่าวนี้ นี่เราตั้งจุดไว้ตรงนี้ เข้าใจทุกคนนะ

(หลวงตาเจ้าคะ ดิฉันเจริญธรรมแล้วเห็นดอกบัวในตัวเองสองดอก บานดอกหนึ่ง แล้วก็ตูมดอกหนึ่ง เห็นธรรมจักรที่หน้าผากมีสีฟ้าปนสีขาวแล้วก็หมุนตัว แล้วที่นี้ มาเห็นสภาวะของจิตพุ่งตลอดเวลาเลยเหมือนกับน้ำพุ่งไม่มีขาดสาย) มันพุ่งไปไหนล่ะ มันพุ่งให้มันพุ่งดูร่างกายเจ้าของ เข้าใจเธอ (เห็นมันสว่างหมุนตัว) ให้มันสว่างไปตามส่วนร่างกาย ดูอวัยวะมีอะไรบ้าง มันเห็นแต่สิ่งอื่นสว่างไสว ส้วมถ่านอยู่ในร่างกาย มันไม่เห็น ให้ดูส้วมดูถ่าน มันจะสว่างยิ่งกว่านั้นอีก เข้าใจเธอ พิจารณาร่างกาย (แล้วจะบวชได้หรือยังคะ) อย่าด่วนพูดไ้บวชไม่บวช ให้ฟังเสียงที่เราพูดเสียก่อน บวชเมื่อไรมันยากอะไร เอาจะให้พร

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตา วันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th